ל) שבת נט. נדה מט:,ב) [פסחים יט.], ג) [עיין תוספות מנחות כד. ד"ה שאין וכו' ובד"ה לירוף דאורייתא], ד) פסחים שם יומא מח. ועדיות פ״ח מ"א], ה) [הוכחה זו לא מלחמי וכן נשאלתי מנאתי וכן נשאלתי מהגאב"ד מהר"י ול"ל], ועי' תוס' יומא מו: ד"] [ועי' תוס' כי פליגי],

תורה אור השלם ו. וְהַיּשֵׁב עַל הַבְּלִי אֲשֶׁר יַשֵּב עָלִיו הַזְּב יְכַבֵּס בָּבֶּרָיוֹ וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטְמֵא עַד הָעָרֶב: ויקרא טו ו 2. בַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מלאה קטרת:

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד"ה עשאוה וכו' של חטאת עשאוהו כאילו נגע נשרן: (3) ד"ה שלא אמרו וכו' במושב הזב שיהא טמא בפרה: (ג) ד"ה אשר ישב מדלא קריט אשר ישב: (ד) תום' ד"ה שאם וכו' דבירושלמי דמכילמין מוקמי לה ההוא דהכא בשל יום ם וזה ירושלמי:

מוסף רש"י

והיושב על הכלי. ה"ג לה בת"כ וכל הכלי אשר ישב עליו, רישה דקרה וכל המשכב וגו', יכול כל כלי במשמע, והפילו אין עשוי לישיבה (שבת נט.). תרקב.חלי סאה, פי' תרי וקנ (שם). ת"ל כו' אשר שב. מדלה כחיב גבי משכנ חשר שכב וגבי מושב חשר ישב, וכחיב ישכב ישב, משמע שישכב עליו תמיד ישב עליו תמיד. במיוחד לשכיבה ולישיבה, וגבי משכב מי דריש ליה התם הכי. ובכל הספרים כתיב והיושב על הכלי אשר ישב עליו, יקרא אחר הוא, ומפרשים אותו התלמידים מדכתיב היושב על הכלי אשר ישב עליו, שתי ישיבות ריבה הכתוב, ללמדך דבמיוחד לישיבה קאמר, ולא היא, דשתי ישיבות דקאמר טובא או נתלה ולא נגע טמא האלטריך למיכתב גבי זב שטימא כלי בישיבתו ואע״פ שלא נגע, ואינטריך גבי טהור נמי שנטמא גם הוא ביושבו עליו אע"פ שלא נגע, יעוד בת"כ לאו אההוא קרא דהוו אב הטומאה. דכתיב וכנס בגדיו וגו' (נדה מט:). כף אחת. נקטורת כתינ לקודש הוא (פסחים יט.). הוסיף ר"ע.כעדות (שם). והלבונה והגחלים. לע"ג דלאו אוכלין נינהו חיבת החודש מרשרתי חיבת הקודש מכשרתן ומשויא להו אוכל בפ' כל שעה (שם). פסל את כולו. שזו היא מאחת עשרה מעלות שנאמרו שהכלי מלרף כל מה שבתוכו להיות כאלו נגע בכולו (יומא מח.). עשאוה כטמא שרץ. לעולם בעלמא לא בעי הערב שמש ר"א לכלים הנגמרים בטהרה ואפ״ה איכא היכירא לפי ששפופרת של חטאת (ה) עשאן כאילו נגעו בשרך לענין מנין ראשון ושני הלכך אי לאו דפרה נעשית בטבולי יום זו היתה לריכה הערב שמש: אלא מעתה.

דלה עשהוה אלה כטמה שרן: לה העמה אדם. דהה טמה שרן להו הב הטומאה הוא ואינו מטמא אדם שלא מלינו טומאה לאדם וכלים הנוגעין בטמא שקיבל טומאה מאחרים חוץ מטמא מת שנאמר והנפש הנוגעת מטמא עד הערב ובמדבר יטו: כטמה מת. כאילו נטמה במת שמטמח חדם: לא חידשו דבר בפרה. אע"פ שעשו בה מעלות הרבה בשביל הזלוול הזה שהיו מטמאין כהן השורפה לעשותו טבול יום לא חידשו בגזרות מעלותיה דבר שאינו מלוי בשום מקום ואם כשאמרת שעשו בה כלים הנגמרין בטהרה כטמא מת הרי אין לך חדוש גדול מוה: שלא אמרו קורדום מטמא מושב. כלומר לא נתנו טומאה בפרה לכלי שאינו ראוי לטומאה כגון לומר קורדום שאינו מיוחד לישיבה ואינו נעשה אב הטומאה במושב הזב (כ) בפרה אבל בכלי הראוי לקבל טומאה חידשו בה לעשות שאינו נוגע במת כנוגע במת: מרקב. חלי סאה: אשר (ג) ישב. מדלה קרינן השר ישב למדנו שהינו מדבר הלה בחשר מיוחד לישב שם תמיד: הוסיף ר"ע כו'. רישא קתני העיד ר"ש על אפר חטאת

שנגע טמח במקלתו פסל חת כולו: לבונה וגחלים. אע"ג דלאו אוכל נינהו חיבת הקדש מכשרתן לטומאה: רישא על אפר חטאת כו' וההיא ודאי על כרחך דרבנן היא דאי מקרא דר' חנין ליכא למילף אלא קדשי מזבח אבל אפר פרה לא:

פסל את כולן. לפי שהכלי מלרפן יחד. והך עדות מדרבנן היא מדקתני

עשאוה כממא שרץ אלא מעתה לא תממא אדם אלמה תניא "חותכה ומטבילה טעון מבילה ואלא יעשאוה כממא מת אי הכי תיבעי הזאת שלישי ושביעי אלמה תניא חותכה וממבילה מעון מבילה מבילה אין הזאת שלישי ושביעי לא אלא עשאוה כממא מת בשביעי שלו והתניא מעולם לא חידשו דבר בפרה אמר אביי שלא אמרו קורדום מטמא מושב כדתניא 1 והיושב על הכלי ייכול כפה סאה וישב עליה תרקב וישב עליה יהא ממא ת"ל והיושב על הכלי אשר ישב עליו יממא מי שמיוחד לישיבה יצא זה שאומרים לו עמוד ונעשה מלאכתנו: הכלי מצרף מה שבתוכו לקדש אבל לא לתרומה: מנה"מ יא"ר חנין ידאמר קרא יכף אחת עשרה זהב מלאה קטרת הכתוב עשאו לכל מה שבכף אחת מתיב רב ייכהנא יהוסיף ר"ע הסלת והקטרת והלבונה והגחלים שאם נגע מבול יום במקצתו פסל את כולו והא דרבנן היא ממאי מדקתני רישא העיד רבי שמעון בן בתירא יעל אפר חמאת שנגע הממא במקצתו שמימא את כולו שנגע הממא במקצות שם בר. ... וקתני הוסיף ר"ע אמר ר"ל משום בר קפרא לא

שיטמה במת ותו לה שייך לחלק שכן מיוחד לישיבה דהואיל ומהני בו יחוד ישיבה דלא שייך לפכין קטנים מטעם תוך ואפ"ה יהו טמאים מדרס הזב הוי הק"ו גמור הואיל ולית להו טומאת תוך דשייכא בהו. הר"י:

שאם נגע מבול יום במקצתו. הקשה הר״ר נסים גאון דמשמע

הכא דנתקדשו בכלי מדמהני בהו לרוף ואילו בשילהי פרק טרף בקלפי ביומח (דף מד: ושם) נתפזרו לו קב גחלים מכבדן לאמה והיכי מכבדן הא מפסיד בקדש וחירץ דבירושלמי דמכילחין מוקמי לה (ד) בשל יום הכפורים ההית דהכת חה לשון ירושלתי ר' יוסי בר חנינת בשם ר' יוחנן מפני מה אומרים שירי מנחות מחברין את עצמן מפני שמקקו לכליין ר' אחא אומר בשם ר"ל יודעים היו שכלי שרת מחברן מה באו להעיד על הסלחות על הלבונה ועל הקטורת ועל הגחלים ניחא סולת קטורת ולבונה גחלים מאי א"ר בון תיפתר בגחלים של יוה"כ שבמה שהיה חותה היה מכנים אבל של כל יום לא כההיא דתנן נתפזר ממנו קב גחלים מכבדו לאמה ומיהו הר"י היה מפרש הירושלמי הכי גחלים מאי כלומר למה פוסל את כולם כיון שיש הרבה שאינו לריך ומוקי לה בשל יוה"כ דהכל לריך וה"ה דמלי לאוקמי במחתה של כל יום אלא משום דלה פסיק ליה אי מחתה של כסף שחוחה בה קדושה אי לה וכלי שרת מחברן משמע כל כלי שמכניסין דומיה דלבונה וקטורת וכ"ת הא אמריטן בסמוך דמדרבטן תיהא אפילו שאינו לריך לכלי כלי נמי מצרף איכא למימר היינו למ"ד צירוף דאורייתא אבל למ"ד צירוף דרבנן לא יועיל כלום והשתא דאתינן להכי גם מה שהקשה הרב ר' נסים יתכן דכלי אינו מצרף רק הראוי לו ומה שאין צריך לו בו ביום אין בכך כלום אם מפסידו ור"ת מתרך דכלי שרת אין מקדשין אלא לדעת אך קשה להר"ר אלחנן דפלוגתא היא שילהי לולב וערבה (סוכה דף מט: ושם) וי"א מקדשין ומיהו פ"ק דמנחות (דף 1.) ובהתודה (שם דף עח: ושם) איכא מאן ^{ה)} דמוכח מן ולקחו את כל כלי השרת (במדבר ד) דאין מקדשין אלא לדעת ופלוגתא דאמוראי הוא דהוי דלא אשכחן פלוגתא דתנאי וי"מ מחתה דכסף אינה קדושה כי אם אותה שמערה בה ונמפזרו לו קב גחלים דמכבדן לאמה איירי במחתה של כסף וקשה להר"ר אלחנן דהא מזבח מקדש את דבר הראוי לו ולא

ידענא מאי חיובחיה דהא מוריד גחלים מן המובח לארץ פליגי בה רבי יוחנן ור"ל משמע דלא שייך בגחלים ראוי למובח ": דרבגן הוא. משמע הא לאו הכי הוה שייך שפיר לירוף דאורייתא מדלא קדייק רק מהוסיף ועוד מדקאמר ממאי דהאי לירוף מדרבגן הוא. משמע הא לאו הכי הוה שייך שפיר לירוף דאורייתא מדרבגן אלמא דאית ליה דאורייתא וכן בפ"ב דפסחים (דף לה.) והבשר כל טהור יאכל בשר לרבות עלים ולבונה וכן בפ"ב דחולין (דף לו:) אלא חיבת הקדש מכשרת דאורייתא מנלן כו' אלא מסיפא כל טהור יאכל בשר לרבות עלים ולבונה ובפרק כל הפסולים (זבחים דף לד.) טמא שאכל קדש לפני זריקה חד אומר לוקה וחד אומר אינו לוקה אבל בטומאת בשר דברי הכל לוקה דאמר קרא והבשר כו' ואמר מר לרבות עלים ולבונה אלמא עיקר קרא להכי הוא דאתא ובפרק כל שעה (פסחים דף כד:) והבשר למה לי לרבות עלים ולבונה בשר למה לי לרבות אימורין כו' והא דקאמר בזבחים שילהי ב"ש (דף מו:) והאמר מר והבשר לרבות עלים ולבונה ומשני דלפסול בעלמא החם מדאורייתא מיהא הוי פסול להקרבה ולא קאמר דהוי פסול אלא לאפוקי איכא דאמר החם לוקה וכי אומרים בפסחים (דף לה.) עלים ולבונה בני קבלת טומאה נינהו וכי אוכלין נינהו אלא מעלה דאורייתא מיהא הוי ומעלה דלאו אוכל הוא ושוי ליה אוכל וכן מייתי התם העריב שמשו אוכל בתרומה כו' הביא כפרתו כו' והאי גברא חזי אלא מעלה והתם דאורייתא הוא דהא בהערל (יבמות דף עד:) מפיק ליה מקרא דקאמר ג' קראי כתיבי והשתא משמע דלעולם הוי לירוף דאורייתא גבי עלים ולבונה וכי קאמר הש"ם בפרק הקומץ רבה (מנחות דף כא.) ילאו עלים ולבונה שאין מקבלין טומאה י"ל דר"ל בלי הכשר אע"ג דחיבת הקדש מכשרתו דאורייתא מ"מ לא פסיק ליה כיון דעצי חולין לא מקבלי טומאה דאורייתא אפי׳ בהכשר אי לאו יתורא דקרא א״כ איכא למימר דלא מרבינן אלא בהכשר וכי קאמר בפסחים (דף יט.) אלמא לירוף דרבנן דעדותו דר"ע דרבנן אבל עלים ולבונה לעולם דאורייתא ולא כפרש"י דקאמר דדייק התם צירוף דגבי מעלות דרבנן ולר"ע דעצים ולבונה לאו בנות קבולי טומאה נינהו דאורייתא דלאו אוכל הוא לא יתכן כדפרישית בכל הני שהבאתי וגם משמעות דשמעתין לא משמע הכי אלא דייק דלירוף דרבנן מהא דקתני רישא העיד רבי שמעון על אפר חטאת וכו׳ ואפר

בו א ב ג מיי׳ פ״א מהלכות פרה אדומה יצא זה שאומרים לו עמוד ונעשה מלאכתנו. נפרק ר"ע (שנת דף פד: ושם) עביד ק"ו ומה פכין קטנים שטהורים בוב כו' שאין להם חוך הראוי למגע בשר בוב טמאים במח מפך הלכה טו: בו ד מיי׳ פ״ז מהלכות מטמאי משכב ומושב שטמא במדרס אינו דין שטמא במת והקשה הר"ר אברהם מכל הכלים : סל״מ ליעבד ק"ו שאין בני מדרס כדאמרינן הכא עמוד ונעשה מלאכתנו טמאים

בח ה ו מיי' פרק י"ב מהל' שאר אבות אבות הטומאות הלכה ז: בש ז מיי׳ פי״ג מהל׳ פרה אדומה הל׳ ה:

במת מפץ כו' ועוד קשה לר"י ליעבד

ק"ו מכלי חרם גדולים שטהורים

אפי׳ פתוחים במדרם הזב כדאיתא

בפרק ר"ע (ג"ו שם) [דיליף מדכתיב

ובמדבר יט) וכל כלי פתוח חשר חין]

למיד פתיל עליו בטומאת מת משתעי

קרא מפץ כו' וי"ל דלא דמי דכל

הכלים הא דלא מטמאו מדרס לאו

משום דכלי הן אלא משום דלאו בני

מדרם נינהו דלא שייך שם וכן כלי

חרם גדולים דטהורים במדרם

וטמאים בשאר טומאת הזב התם

משום טומאת מת ושרץ [בתוך]

רחמנא תליא דאיתקש לשק כל כלי עץ

אבל טומאת מדרס לאו מטעם תוך הוי אלא מטעם מיוחד לישיבה הלכך מפך שמטמא מדרס והוא דינו לא

יטמא במת כיון דלית ליה תוך אבל

השתא עבדינן ק"ו מפכין קטנים

שטהור בהם מגע והיסט שישנן בכלל

גדולים ושייך ביה מטעם תוך והכא

טהור מטעם גזרת הכתוב דכיון דלא

שייך ביה מגע בשר הזב גם מגע

שערו ומעיינו לא שייך ביה ושוו אפ״ה

הן לטומאת מת כגדולים כ"ש דמפץ

שיש שם גם טומאה דוב כגון מדרם

רבינו חננאל

עושה הפרה אלא לר' אליעזר אי אמרת בעלמא נמי לא בעי הערב שמש הכא בשפופרת גבי מי חטאת מאי היכירא לצדוקיז איכא ופריק ר׳ ירא עשאוה לשפופרת זו זירא עשאוה כטמא שרץ חילוף כל הכלים הנגמרין בטהרה וכל טמא שרץ בעי הערב שמש וזו להוציא הערב שמש וזו להוציא מן הצדוקין לא הצריכוה הערב שמש. ומקשיון אי הכי דשפופרת זו כטמא שרץ היא לא תניא אדם אלמא תניא חותכה ומטבילה וטעון . טבילה פי׳ החותכה נמי טבילה. ואסיקנא אלא עשאוה לשפופרת זו כטמא מת ביום שביעי הערב שמש. ומקשינן איני דלעלמא כלין הנגמרין בטהרה מטבלינן להו משום חששא דלמא ניתזה צינורא מפי ע״ה עליה ונשארה לחה עד אחר גמירתה ולגבי מי חטאת עשאוה לשפופרת שחתכה למי חטאת כטמא מת בשביעי שלו ומשום הכי מטבלינן לה. והתניא לא חדשו דבר בפרה כלומר לא החמירו בפרה משאר טמאות דעלמא. ופריק אביי מאי לא חדשו שלא אמרו קורדום מטמא מושב משום חומרא דפרה אלא כיון דעלמא לא הוי קרדום מטמא מושב לגבי . פרה נמי לא הוי מושב. פרת נמי לא חוי מושב. כדתניא והיושב על הכלי אשר ישב עליו הזב יטמא. אשר ישב מי שמיוחד לו עמוד ונעשה מלאכתנו. אלו שש מעלות נוהגות אבל חמש האחרונות אבל המש האחדונהת נוהגות בקדש ואין נוהגות בחולין שנעשו על טהרת הקדש: מעלה שביעית הכלי מצרף מה שבתוכו לקדש אבל לא לתרומה. וא"ר חנין צירוף זה מן התורה שנאמר כף אחת עשרה זהב וגו' כיון שכתיב כף ידענו שהיא שכתיב כף ידענו שהיא אחת אחת דכתב וחמנא למה לי אלא ללמדך שכל מה שבכף אחת. ומותיב רב כהנא הוסיף ר' עקיבא הסולת והקטרת והלבונה והגחלים שאם נגע טבול יום במקצתו שפסל כולו. והא מדרבנן היא מדקתני רישא העיד ר' שמעון בן בתירא על אפר חטאת שנגע